

Uchwała Nr XXIX/138/13
Rady Miejskiej w Suraziu
z dnia 15 maja 2013 r.

w sprawie oceny zasobów pomocy społecznej dla Gminy Suraz za rok 2012

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; z 2009 r. Nr 223, poz. 1458, Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567; z 2013 r. poz. 153) w związku z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 182) Rada Miejska w Suraziu uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjąć ocenę zasobów pomocy społecznej dla Gminy Suraz przygotowaną w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, stanowiącą załącznik do uchwały oraz udzielić jej rekomendacji.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Celina Chodorowska

Miejsko - Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej w Surazhu
ul. 11 Listopada 16 18-105 Surazh
tel. 85 650 31 94 fax 85 650 31
84 e-mail: mgopssuraz@wp.pl

Ocena zasobów pomocy społecznej

na rok 2012 dla gminy Surazh

Autorzy:
mgr Beata Holak

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	4
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	10
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	11
6	Potrzeby finansowe na zwiększenie zasobu instytucjonalnego	13
7	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	15
7.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	16
7.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	16
8	Koszty zasobu instytucjonalnego	17
9	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej	18
10	Aktywność projektowo-programowa	19
11	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	20
12	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	20
12.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	21
12.2	KOSZTY	22
12.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	23
12.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	24
12.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	25
12.6	POMOC W FORMIE USŁUG	26
12.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	27
12.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	28
12.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	29
13	Wnioski końcowe	30

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.):

1. Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.
2. Zasoby, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.
3. Ocena, o której mowa w ust. 1, obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.
4. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	2 074	2 075	2 086	2 086	2 086
KOBIETY						
Ogółem	2	1 057	1 051	1 056	1 056	1 056
Wiek 0-17	3	218	216	217	217	217
Wiek produkcyjny	4	534	533	537	537	537
Wiek emerytalny	5	305	302	302	302	302
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	1 017	1 024	1 030	1 030	1 030
Wiek 0-17	7	210	201	204	204	204
Wiek produkcyjny	8	654	665	667	667	667
Wiek emerytalny	9	153	158	159	159	159
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	96	106	103	103	103
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	49	58	69	69	69
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	8	11	0	0	0
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań w zasobie gminy	13	8	8	8	8	8
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie z zasobów gminy	14	0	0	0	0	0
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	1	1	1	1	1
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie socjalne	16	0	0	0	0	0
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, dzienny opiekun)	17	0	0	0	0	0
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun)	18	0	0	0	0	0
Liczba przedszkoli	19	1	1	1	1	1
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg. złożonych wniosków	20	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba szkół podstawowych	21	1	1	1	1	1
Liczba szkół gimnazjalnych	22	1	1	1	1	1
Liczba szkół ponadgimnazjalnych	23	0	0	0	0	0
W tym: liczba szkół przygotowujących do zawodu	24	0	0	0	0	0
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży	25	0	0	0	0	0
Liczba bibliotek publicznych	26	1	1	1	1	1
Liczba domów kultury	27	1	1	1	1	1
Liczba obiektów sportowych	28	1	1	1	1	1
Liczba boisk przyszkolnych	29	1	1	1	1	1
Liczba podstawowych zespołów opieki zdrowotnej	30	1	1	1	1	1
Liczba szpitali	31	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców, ubiegających się o status uchodźcy	32	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrost lub spadku

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2010	Rok 2011			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	226	192	192	192
W tym: osoby długotrwale korzystające	2	89	84	97	97
Liczba rodzin	3	92	91	162	162
Liczba osób w rodzinach	4	336	336	643	643
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	5	166	197	195	195
W tym: osoby długotrwale korzystające	6	103	109	114	114
Liczba rodzin	7	92	94	93	93
Liczba osób w rodzinach	8	311	339	332	332
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	9	62	53	54	54
Liczba rodzin	10	92	50	52	52
Liczba osób w rodzinach	11	311	141	148	148
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	12	160	170	166	166
Liczba rodzin	13	60	69	71	71
Liczba osób w rodzinach	14	230	299	301	301
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2010	Rok 2011		
Liczba rodzin	15	63	33	46	50
Liczba osób w rodzinach	16	230	120	140	150
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	17	23	73	62	62
Liczba osób w rodzinach	18	92	282	249	249
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	19	15	31	37	37
Liczba osób w rodzinach	20	67	89	94	94
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	21	2	8	5	5
Liczba osób w rodzinach	22	13	30	17	17
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	23	3	6	10	10
Liczba osób w rodzinach	24	11	8	23	23
BEZRADNOŚĆ (PROBLEMY)					
Liczba rodzin	25	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	26	0	0	0	0
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	27	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	28	0	0	0	0
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	29	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	30	0	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	31	1	5	3	3
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	1	5	3	3
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	33	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	34	0	0	0	0
OPUSZCZENIE ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	35	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	36	0	0	0	0
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	37	2	2	2	2
Liczba osób w rodzinach	38	4	5	4	4
KLĘSKI ŻYWIOŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	39	46	3	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	40	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2010	Rok 2011		
Liczba osób w rodzinach	41	X	X	X	X
PRZEMOC W RODZINIE - OFIARY PRZEMOCY					
Liczba rodzin	42	0	0	0	2
Liczba osób w rodzinach	43	0	0	0	2
PRZEMOC W RODZINIE - SPRAWCY PRZEMOCY					
Liczba osób	44	0	0	0	2
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba osób	45	0	0	0	0
WYBRANE KATEGORIE OSÓB, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
KOBIETY					
WIEK 0-17					
Liczba osób	46	41	52	52	52
W tym: osoby długotrwale korzystające	47	32	28	34	34
WIEK PRODUKCYJNY					
Liczba osób	48	57	58	49	49
W tym: osoby długotrwale korzystające	49	25	22	30	30
WIEK EMERYTALNY					
Liczba osób	50	13	7	9	9
W tym: osoby długotrwale korzystające	51	7	6	4	4
MĘŻCZYŹNI					
WIEK 0-17					
Liczba osób	52	45	44	52	52
W tym: osoby długotrwale korzystające	53	12	14	14	14
WIEK PRODUKCYJNY					
Liczba osób	54	69	31	29	29
W tym: osoby długotrwale korzystające	55	12	14	14	14
WIEK EMERYTALNY					
Liczba osób	56	1	0	1	1
W tym: osoby długotrwale korzystające	57	1	0	1	1
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	58	3	3	4	3
Liczba świadczeń	59	19	29	46	36
Kwota świadczeń w złotych	60	7 372	9 436	16 290	27 321
W tym:					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	61	2	2	3	2
Liczba świadczeń	62	14	17	34	24
Kwota świadczeń w złotych	63	6 216	7 548	14 361	25 392
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	64	1	1	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2010	Rok 2011		
Liczba świadczeń	65	5	12	12	12
Kwota świadczeń w złotych	66	1 156	1 888	1 929	1 929
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	67	33	40	40	40
Liczba świadczeń	68	270	289	301	301
Kwota świadczeń w złotych	69	93 850	92 506	110 954	110 954
W tym:					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	70	33	36	38	38
Liczba świadczeń	71	254	259	265	265
Kwota świadczeń w złotych	72	83 539	78 908	97 230	97 230
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	73	0	0	1	1
Liczba świadczeń	74	0	0	10	10
Kwota świadczeń w złotych	75	0	0	3 440	3 440
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	76	2	4	3	3
Liczba świadczeń	77	14	30	22	22
Kwota świadczeń w złotych	78	7 208	13 100	8 012	8 012
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	79	0	0	0	0
Liczba świadczeń	80	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	81	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					
Liczba osób	82	75	78	66	66
Kwota świadczeń w złotych	83	151 495	56 672	47 827	47 827
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK					
Liczba osób	84	77	116	118	118
Liczba świadczeń	85	7 953	13 337	16 690	16 690
Kwota świadczeń w złotych	86	20 159	27 002	34 293	34 293
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	87	77	116	118	118
Liczba świadczeń	88	7 953	13 337	16 690	16 690
Kwota świadczeń w złotych	89	20 159	27 002	34 293	34 293
SCHRONIENIE					
Liczba osób	90	0	0	0	0
Liczba świadczeń	91	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	92	0	0	0	0
UBRANIE					
Liczba osób	93	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2010	Rok 2011		
Liczba świadczeń	94	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	95	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	96	0	0	0	0
Liczba świadczeń	97	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	98	0	0	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	99	2	2	2	2
Liczba świadczeń	100	24	24	24	24
Kwota świadczeń w złotych	101	37 511	41 403	43 348	43 348
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	102	0	0	0	0
Liczba świadczeń	103	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	104	0	0	0	0
W TYM: SPECJALISTYCZNE					
Liczba osób	105	0	0	0	0
Liczba świadczeń	106	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	107	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	108	0	0	0	0
Liczba świadczeń	109	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	110	0	0	0	0
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	111	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	112	0	0	0	0
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	113	0	16	26	26
Liczba osób w rodzinach	114	0	42	54	54
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	115	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	116	0	0	0	0
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba osób ogółem z zawartym kontraktem	117	0	0	0	0
W tym: liczba osób z kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	118	0	0	0	0
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	119	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	120	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2010	Rok 2011		
INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA				
Liczba osób	121	X	X	X
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	122	X	X	X
INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI CUDZOZIEMCÓW				
Liczba osób korzystających z usług	123	X	X	X
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM				
Liczba rodzin	124	X	X	X
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	125	X	X	X
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE				
Liczba rodzin	126	X	X	X
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	127	X	X	X
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE				
Liczba rodzin	128	X	X	X
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	129	X	X	X
RODZINNY DOM DZIECKA				
Liczba rodzin	130	X	X	X
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	131	X	X	X
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE RODZINY ZASTĘPCZE				
Liczba świadczeń	132	X	X	X
W TYM:				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba świadczeń	133	X	X	X
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba świadczeń	134	X	X	X
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE				
Liczba świadczeń	135	X	X	X
W TYM:				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba świadczeń	136	X	X	X
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba świadczeń	137	X	X	X
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	138	X	X	X
W TYM:				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	139	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2010	Rok 2011		
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	140	X	X	X

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2010	Rok 2011		
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH				
Liczba rodzin	1	135	128	112
Kwota świadczeń w złotych	2	475 222	427 834	385 652
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE				
ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE				
Liczba świadczeń	3	5	7	10
Kwota świadczeń w złotych	4	31 200	40 352	62 400
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY				
Liczba świadczeń	5	29	30	29
Kwota świadczeń w złotych	6	52 479	54 774	53 550
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA				
Liczba świadczeń	7	14	10	7
Kwota świadczeń w złotych	8	14 000	10 000	7 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA				
Liczba świadczeń	9	24	18	12
Kwota świadczeń w złotych	10	24 000	18 000	12 000
Zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ze środków własnych gminy (art.22a ustawy o świadczeniach rodzinnych)				
Liczba świadczeń	11	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	12	0	0	0
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO				
Liczba rodzin	13	4	4	5
Kwota świadczeń w złotych	14	33 600	35 966	37 450
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO				
Liczba osób	17	1	1	8
Kwota świadczeń w złotych	18	94	562	3 292
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO				
Liczba osób	19	3	3	8
Kwota świadczeń w złotych	20	3 848	4 587	8 646
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2010	Rok 2011		
Liczba osób	21	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	22	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	23	6	7	5	4
Kwota świadczeń w złotych	24	16 000	11 000	13 166	13 860
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	25	99	94	93	93
Kwota świadczeń w złotych	26	16 043	18 441	21 659	22 000

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	2	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	3	0	0	0	0	0
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	4	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	5	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	6	0	0	0	0	0
W TYM:						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	7	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	8	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	9	0	0	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	10	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	11	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	12	0	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	16	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	17	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	18	0	0	0	0	0
RODZINNE DOMY POMOCY						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	20	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	21	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	25	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	26	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	27	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	28	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0	0	0
DZIENNE PLACÓWKI WSPARCIA						
Liczba placówek	30	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	31	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	33	0	0	0	0	0
Liczba miejsc	34	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	35	0	0	0	0	0
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	36	X	X	X	X	X
Liczba miejsc	37	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	38	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	39	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	40	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	41	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	42	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	43	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	44	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	45	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	46	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Potrzeby finansowe na zwiększenie zasobu instytucjonalnego

POTRZEBY FINANSOWE NA ZWIĘKSZENIE ZASOBU INSTYTUCJONALNEGO

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok oceny	Potrzeby		
		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Wartość nakładów ogółem	1	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	2	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	3	0	0	0
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Wartość nakładów ogółem	4	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	5	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	6	0	0	0
W TYM:				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Wartość nakładów ogółem	7	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	8	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	9	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY				
Wartość nakładów ogółem	10	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	11	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	12	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH				
Wartość nakładów ogółem	13	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	14	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	15	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Wartość nakładów ogółem	16	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	17	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok oceny	Potrzeby	
			Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Dotacje z budżetu państwa	18	0	0	0
RODZINNE DOMY POMOCY				
Wartość nakładów ogółem	19	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	20	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	21	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Wartość nakładów ogółem	22	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	23	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	24	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				
Wartość nakładów ogółem	25	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	26	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	27	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Wartość nakładów ogółem	28	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	29	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	30	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Wartość nakładów ogółem	31	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	32	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	33	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Wartość nakładów ogółem	34	X	X	X
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	35	X	X	X
Dotacje z budżetu państwa	36	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Wartość nakładów ogółem	37	X	X	X
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	38	X	X	X
Dotacje z budżetu państwa	39	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Wartość nakładów ogółem	40	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok oceny	Potrzeby	
			Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	41	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	42	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Wartość nakładów ogółem	43	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	44	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	45	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWE				
Wartość nakładów ogółem	46	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	47	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	48	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Wartość nakładów ogółem	49	0	0	0
W tym:				
Środki Jednostki Samorządu Terytorialnego	50	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	51	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Rok oceny	Potrzeby	
			Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

7. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	1	1	1	1	1	1
W tym: kobiety	2	1	1	1	1	1
W tym:						
Wykształcenie wyższe	3	1	1	1	1	1
W tym: kobiety	4	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	5	1	1	1	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
W tym: kobiety	6	1	1	1	1	1
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	7	1	1	1	2	2
W tym: kobiety	8	1	1	1	2	2
W tym wybrane kategorie pracowników socjalnych:						
Wykształcenie wyższe	9	1	1	1	2	2
W tym: kobiety	10	1	1	1	2	2
Wykształcenie średnie	11	0	0	0	0	0
W tym: kobiety	12	0	0	0	0	0
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	13	0	0	0	0	0
W tym: kobiety	14	0	0	0	0	0
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	15	0	0	0	0	0
W tym: kobiety	16	0	0	0	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	17	1	1	1	1	1
W tym: kobiety	18	1	1	1	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	19	1	2	2	2	2
W tym: kobiety	20	1	2	2	2	2
W tym wybrane kategorie pozostałych pracowników						
Wykształcenie wyższe	21	1	2	2	2	2
W tym: kobiety	22	1	2	2	2	2
Wykształcenie średnie	23	0	0	0	0	0
W tym: kobiety	24	0	0	0	0	0
Inne	25	0	0	0	0	0
W tym: kobiety	26	0	0	0	0	0

7.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (staże, roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	1	2	2	1	1

7.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób ogółem w zespole	1	0	0	0	0	0
W tym:						
Pracownicy socjalni	2	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	3	0	0	0	0	0

8. Koszty zasobu instytucjonalnego

KOSZTY ZASOBU INSTYTUCJONALNEGO

(zasób utworzony i finansowany przez daną jednostkę samorządu terytorialnego, w tym także zasób zlecony do prowadzenia)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Całkowity, roczny koszt prowadzenia i utrzymania	1	90 000	91 000	104 560	110 561	111 000
Z tego:						
Wydatki na inwestycje	2	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem na wynagrodzenia z pochodnymi	3	83 000	83 000	96 423	104 841	105 000
W tym: Wydatki ogółem na wynagrodzenia z pochodnymi finansowane z EFS	4	9 825	0	0	0	0
Pozostałe koszty utrzymania	5	7 000	8 000	8 137	5 720	6 000
ŚREDNI MIESIĘCZNY KOSZT NA 1 OSOBĘ KORZYSTAJĄCĄ LUB UCZESTNICZĄCĄ W ZAJĘCIACH						
Dom pomocy społecznej	6	0	0	0	0	0
Ośrodki wsparcia - ogółem	7	0	0	0	0	0
W tym:						
Środowiskowe domy pomocy	8	0	0	0	0	0
Dzienne domy pomocy	9	0	0	0	0	0
Noclegownie, schroniska i domy dla bezdomnych	10	0	0	0	0	0
Kluby samopomocy	11	0	0	0	0	0
Rodzinne domy pomocy	12	0	0	0	0	0
Mieszkania chronione	13	0	0	0	0	0
Ośrodki interwencji kryzysowej	14	0	0	0	0	0
Jednostki specjalistycznego poradnictwa	15	0	0	0	0	0
Placówki dziennego wsparcia	16	0	0	0	0	0
Placówki opiekuńczo - wychowawcze ogółem	17	X	X	X	X	X
W tym:						
Placówki typu rodzinnego	18	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Centrum integracji społecznej	19	0	0	0	0	0
Klub integracji społecznej	20	0	0	0	0	0
Warsztat terapii zajęciowej	21	0	0	0	0	0
Zakład Aktywności Zawodowej	22	0	0	0	0	0

9. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	999 766	969 926	1 092 132	1 095 211	1 111 000
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	200	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	15 350	21 537	30 209	18 800	19 000
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze - wydatki ogółem	4	0	0	0	0	0
85202 - Domy pomocy społecznej	5	37 511	41 403	43 348	45 000	47 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	0	0	840	1 500	2 000
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0	7 500	16 200	25 000
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	635 871	596 592	657 333	656 150	660 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	757	1 410	4 676	3 000	3 000
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	103 053	97 118	116 101	90 000	90 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	14	7 371	9 435	16 290	15 000	15 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	15	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	16	91 010	91 447	104 560	110 561	111 000
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	17	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2010	Rok 2011		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	18	0	0	0	0	0
85231- Pomoc dla cudzoziemców	19	0	0	0	0	0
W tym: Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	20	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	21	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	22	0	7 500	0	0	0
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	23	102 683	98 039	105 730	133 000	133 000
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Żłobki	24	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	25	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	26	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	27	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	28	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	29	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	30	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	31	5 960	5 445	5 545	6 000	6 000
Inne - środki EFS na projekty						
Liczba projektów EFS	32	1	0	0	0	0
Łączna kwota środków EFS	33	48 000	0	0	0	0

10. Aktywność projektowo-programowa

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-PROGRAMOWA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2010	Rok 2011		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS				
Ogółem liczba osób objętych projektami	1	30	0	0
W tym:				
W 2010r. realizacja projektu "Wsparcie integracji społecznej mieszkańców Gminy Suraz" działanie 7.3	2	30	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2010	Rok 2011		
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS				
Ogółem liczba osób objętych projektami	1	0	0	0
W tym:				

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2010	Rok 2011		
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)				
Ogółem liczba osób objętych projektami	1	0	0	0
W tym:				

11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2010	Rok 2011		
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO				
Liczba zleceń ogółem	1	0	0	0
Wartość zleceń w złotych	2	0	0	0
W tym: dotacje w złotych	3	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH				
Liczba zleceń ogółem	4	0	0	0
Wartość zleceń w złotych	5	0	0	0
W tym: dotacje w złotych	6	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ				
Usługi opiekuńcze				
Liczba zleceń	7	0	0	0
Wartość zleceń w złotych	8	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze				
Liczba zleceń	9	0	0	0
Wartość zleceń w złotych	10	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej				
Liczba zleceń	11	0	0	0
Wartość zleceń w złotych	12	0	0	0

12. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

12.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych

rok		2009	2010	2011	2012	2013 potrzeby	2014 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	1	1	1	1	2	2
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	1	1	1	1	2	2
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry

rok		2009	2010	2011	2012	2013 potrzeby	2014 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji z pomocy społecznej	1	2	2	2	2	2	2
Liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	4	3	4	4	5	5
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	50	67	50	50	40	40
Dynamika (%)	5	X	134	75	100	80	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I

rok		2009	2010	2011	2012	2013 potrzeby	2014 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	1	1	1	1	2	2
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II

rok		2009	2010	2011	2012	2013 potrzeby	2014 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	1	1	1	1	2	2
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0

rok		2009	2010	2011	2012	2013 potrzeby	2014 potrzeby
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik wolontariatu

rok		2009	2010	2011	2012	2013 potrzeby	2014 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	0	4	6	6	6	6
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I

rok		2009	2010	2011	2012	2013 potrzeby / prognoza	2014 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	1	1	1	1	2	2
liczba mieszkańców	2	2 073	2 074	2 075	2 086	2 086	2 086
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	0,96	0,96	0,96	0,96	1,92	1,92
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	200	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II

rok		2009	2010	2011	2012	2013 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	1	1	1	1	2
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	0	0	16	26	26
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	0,00	0,00	3,13	1,92	3,85
Dynamika (%)	4	X	0	0	61	201

12.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza	2014 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	84 000	90 000	91 000	104 560	110 561	111 000
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 8	2	837 000	999 766	969 926	1 092 132	1 095 211	1 111 000
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	10	9	9	10	10	10
Dynamika	4	X	90	100	111	100	100

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza	2014 prognoza
(%)							

12.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprywacji lokalnej

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie	1	313	311	339	332	332
liczba mieszkańców	2	2 073	2 074	2 075	2 086	2 086
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	150,99	149,95	163,37	159,16	159,16
Dynamika (%)	4	X	99	109	97	100

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	102	103	109	114	114
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	192	166	197	195	195
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%	3	53	62	55	58	58
Dynamika (%)	4	X	117	89	105	100

Struktura osób, którym udzielono pomocy i wsparcia według grup wiekowych i płci

rok			2010	2011	2012	2013 prognoza
OGÓŁEM	udział osób w wieku 0-17 lat (%)	1	38	50	54	54
	udział osób w wieku produkcyjnym (%)	2	56	46	41	41
	udział osób w wieku emerytalnym (%)	3	6	4	5	5
KOBIETY	udział osób w wieku 0-17 lat (%)	4	18	27	27	27
	udział osób w wieku produkcyjnym (%)	5	25	30	26	26
	udział osób w wieku emerytalnym (%)	6	6	4	5	5
MĘŻCZYŹNI	udział osób w wieku 0-17 lat	7	20	23	27	27

rok			2010	2011	2012	2013 prognoza
	(%)					
	udział osób w wieku produkcyjnym (%)	8	31	16	15	15
	udział osób w wieku emerytalnym (%)	9	0	0	1	1

Wskaźnik pomocy pieniężnej

rok			2009	2010	2011	2012
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1		66	62	53	54
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2		89	166	197	195
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3		74	37	27	28
Dynamika (%)	4		X	50	73	104

Wskaźnik pomocy niepieniężnej

rok			2009	2010	2011	2012
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1		48	160	170	166
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2		89	166	197	195
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3		54	96	86	85
Dynamika (%)	4		X	178	90	99

12.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy

rok			2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
Ubóstwo (%)	1		98	25	78	67	67
Bezrobocie (%)	2		20	16	33	40	40
Niepełnosprawność (%)	3		6	2	9	5	5
długotrwała lub ciężka choroba (%)	4		7	3	6	11	11
bezradność (%)	5		0	0	0	0	0
Alkoholizm (%)	6		0	0	0	0	0
Narkomania (%)	7		0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8		1	1	5	3	3

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	85	92	94	93	93
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	5	X	0	0	0	0

12.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ
Wskaźnik zasiłku stałego

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	444	444	444	422	1 058
częstotliwość w miesiącach	2	7	7	9	11	12
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	0	231	157	161	161
częstotliwość w miesiącach	4	0	5	12	12	12

Wskaźnik zasiłku okresowego

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	333	348	320	369	369
częstotliwość w miesiącach	2	8	8	7	8	8
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	293	329	305	367	367
częstotliwość w miesiącach	4	7	8	7	7	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	0	0	0	344	344
częstotliwość w miesiącach	6	0	0	0	10	10
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	648	515	437	364	364
częstotliwość w miesiącach	8	12	7	8	7	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	0	0

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	804	2 020	727	725	725

12.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku 61-70 lat	1	0	0	0	0	0
Liczba mieszkańców w wieku 61-70 lat	2	210	212	210	210	210
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku 71-80 lat	1	0	0	0	0	0
Liczba mieszkańców w wieku 71-80 lat	2	176	172	170	170	170
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku 81 lat i więcej	1	0	0	0	0	0
Liczba mieszkańców w wieku 81 lat i więcej	2	132	131	130	130	130
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik kontraktu socjalnego

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób z zawartym kontraktem socjalnym *	1	0	0	0	0	0
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	89	166	197	195	195
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

* dotyczy osób, które podpisały kontrakt (nie wliczając członków ich rodzin, którzy również mogą być beneficjentami kontraktu)

Wskaźnik interwencji kryzysowej

rok		2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba rodzin objęta pomocą w formie interwencji kryzysowej	1	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy	2	92	91	162	162
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktami socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0
liczba rodzin którym udzielono pomocy z powodu bezrobocia	2	10	15	31	37	37
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

12.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika $(w1 \times 100) / (w1 + w2)$	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika $(w1 \times 100) / (w1 + w2)$	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych dla osób bezdomnych

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba osób korzystających z pomocy z powodu bezdomności	1	0	0	0	0	0
liczba miejsc pobytu w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika liczba osób przypadająca na 1 miejsce noclegowe $w1 / w2$	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

12.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	21	5	5	10	10
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	192	166	238	240	240
Wartość wskaźnika $w1 / (w1 + w2) \times 100\%$ (%)	3	10	3	2	4	4
Dynamika (%)	4	X	30	67	200	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	6	2	4	7	7
liczba decyzji odmownych	2	21	5	5	10	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	29	40	80	70	70
Dynamika (%)	4	X	138	200	88	100

Wskaźnik odmów z powodu braku środków

rok		2009	2010	2011	2012	2013 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	3	0	0	2	2
liczba decyzji odmownych	2	21	5	5	10	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	14	0	0	20	20
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	100

12.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012		2013 Potrzeby		2014 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	828 433	100	999 766	100	969 926	100	1 092 132	100	1 095 211	100	1 111 000	100
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	0	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	24 867	3	15 350	2	21 537	2	30 209	3	18 800	2	19 000	2
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85202 - Domy pomocy społecznej	24 223	3	37 511	4	41 403	4	43 348	4	45 000	4	47 000	4
85203 - Ośrodki Wsparcia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	0	0	0	0	840	0	1 500	0	2 000	0
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	0	0	0	0	0	0	7 500	1	16 200	1	25 000	2
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	534 528	65	635 871	64	596 592	62	657 333	60	656 150	60	660 000	59
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	519	0	757	0	1 410	0	4 676	0	3 000	0	3 000	0
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	70 954	9	103 053	10	97 118	10	116 101	11	90 000	8	90 000	8
85215 - Dodatki mieszkaniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012		2013 Potrzeby		2014 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85216 - Zasiłki stałe	5 772	1	7 371	1	9 435	1	16 290	1	15 000	1	15 000	1
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	84 008	10	91 010	9	91 447	9	104 560	10	110 561	10	111 000	10
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	21 500	3	0	0	7 500	1	0	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	57 282	7	102 683	10	98 039	10	105 730	10	133 000	12	133 000	12
85305 - Żłobki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	4 780	1	5 960	1	5 445	1	5 545	1	6 000	1	6 000	1

* procentowy udział w wydatkach ogółem

13. Wnioski końcowe

Celem instytucji pomocy społecznej jest promowanie i podtrzymywanie bezpieczeństwa socjalnego jednostek, rodzin i grup społecznych i uczynienie ich zdolnymi do pełnienia specyficznych dla nich funkcji. Analizę celów pomocy społecznej koncentruje on wokół dwóch wymiarów:

1. Możliwości, umiejętności i predyspozycji jednostek, rodzin i grup do podejmowania różnych typów aktywności zaspokajających ich potrzeby
2. Relacji – jednostka – środowisko społeczne, polegającej na stworzeniu podstawowych warunków wyjściowych dla danej populacji, dzięki którym pojawiają się równe szanse dla wszystkich jej członków. Szanse te dotyczą indywidualnych możliwości zaspokajania potrzeb i realizacji aspiracji życiowych(1).

Dla prawidłowej realizacji celów i zadań przydzielonych ustawowo do pomocy społecznej, istotnym jest aby w najbliższym czasie przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych stały się poniższe obszary:

1. Ogrom problemów, jakie uniemożliwiają rodzinom poprawne funkcjonowanie wymaga właściwego zdiagnozowania i podjęcia odpowiednich działań przez pracowników socjalnych. Do realizacji tych celów potrzebna jest odpowiednia liczba wykwalifikowanych pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 182) ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.
2. Poszerza się krąg osób zagrożonych ubóstwem. Szczególnie narażone na nie są osoby niepełnosprawne i przewlekłe chore, osoby o niskim poziomie wykształcenia, bezrobotne, uzależnione, mające problemy ze zdrowiem psychicznym, a także rodziny wielodzietne. Dla ograniczenia rozmiarów ubóstwa wskazany jest rozwój form zatrudnienia takich jak: prace społecznie użyteczne, interwencyjne, czy też roboty publiczne.
3. Ważne jest zapewnienie odpowiedniej opieki osobom starszym, zarówno samotnym, jak i pozbawionym opieki ze strony rodziny. Pożądane jest organizowanie opieki w miejscu zamieszkania, angażowanie pomocy sąsiedzkiej, aktywizowanie środowiska lokalnego, jak również w ostateczności kierowanie do placówek zapewniających opiekę całodobową.
4. W kolejnych latach w celu spełnienia ustawowych zadań dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należy dążyć do utworzenia i zabezpieczenia etatu asystenta rodziny.
5. Na efektywne realizowanie zadań w obszarze pomocy społecznej ma wpływ dobra współpraca podmiotów działających na rzecz poprawy poziomu życia mieszkańców gminy Suraz. Coraz większego znaczenia nabiera wspólne działanie w celu poszukiwania skutecznych form pomocy wykraczających poza zakres działania i możliwości pojedynczych organizacji. Wskazana jest troska o tworzenie dobrego, przyjaznego klimatu do rozwoju współpracy, podejmowania działań interdyscyplinarnych instytucji niosących pomoc ludziom.
6. Tworzenie przyjaznych warunków do powstawania żłobków i innych form opieki nad dziećmi do lat 3.

(1) T. Kaźmierczak, M. Łuczyńska, Wprowadzenie do pomocy społecznej, Katowice 1998, s. 76.